

[Axel Kristensen.]

flation kunne blive opsparingsbegrænsende og i meget høj grad en beskatning på flytning.

Vi er altså stadig modstandere af denne lovgivning selv med de ændringer, der er foreslået. Ministeren har søgt at imødekomme noget af den kritik, der var rejst vedrørende ekspropriationserstatninger og vedrørende udbetaling af forsikringssummer. Man kunne måske også have medtaget visse tilfælde af erstatning for fredning o. lign. Vi takker naturligvis for, at ministeren har overvejet det; men faktisk er det kun en udskydelse, til ejendommen handles, for så skal der jo finde beskatning sted. Det er altid en fordel, at det ikke sker i det øjeblik, man får denne erstatning. Men jeg synes, at det er lidt vel teoretisk, for hvis en ejendom brænder, kan det godt være, at der i forsikringen for bygningerne kan ligge en eller anden fordel, men så skal der nok være tab på løvsøre, på høst eller andre ting, som ikke vedrører ejendomsforsikringen. Normalt kan man ikke bare pille det ene element ud af en eller anden katastrofe og sige, at det har ejeren tjent på, og det skal der betales skat af. Men sådan er det stadig efter ministerens forslag.

Ekspropriationsindtægten skal anvendes til genkøb af tilsvarende. Men hvis en mand har fået eksproprieret 2 m langs vejen, er det ikke sådan at genkøbe et lignende areal, og hvis en gårdejer har fået eksproprieret 2 tdr. af sin jord, som der skal bygges en skole på, er det jo ikke sikkert, at han kan gå hen og købe et lignende areal; det er ikke sikkert, der ligger noget løs landbrugsjord i nærheden. Vi må derfor sige, at vi vil overveje disse forhold meget nøje i udvalget.

Hvis dette lovforslag overhovedet skal gennemføres — hvad jeg ikke håber det skal — vil vi meget nøje gennemdiskutere disse spørgsmål, og selv om det samfundsmæssigt ikke er store beløb, skal loven jo være rimelig for den enkelte.

Hvis man med dette lovforslag erkender, at der er bestemmelser, der i visse tilfælde kan virke urimeligt, vil vi også gerne med ministeren i udvalget drøfte den tid, der er gået fra 1960 og til nu. Jeg har fået serveret et eksempel med en jysk teglværksejer, hvis teglværk nedbrændte i november 1962. Han fik udbetalt en erstatning på

632.000 kr., men genopførelsen har kostet over 1 mill. kr. Han har måttet stifte en meget betydelig gæld for at genopbygge sin virksomhed og er altså som følge af branden bragt i en væsentlig dårligere økonomisk situation, end han var forud. Ikke desto mindre har skattevæsenet nu afkrævet ham en særlig indkomstskat på 100.000 kr. af det, man kalder hans fortjeneste ved brandforsikringssummens udbetaling. Trods henvendelse til finansministeren har det været umuligt for teglværksejeren at slippe for at betale denne skat, som jo må siges at være ikke blot meningsløs, men temmelig voldsom under disse forhold. Jeg vil bl. a. på denne baggrund mene, at vi skal drøfte, om der kan foretages nogen revision af disse bestemmelser. Det at lave love med tilbagevirkende kraft på disse områder ved vi kan være vanskeligt, men jeg synes, det er rimeligt, at vi også drøfter dette i udvalget, og derfor nævner jeg det her.

Under udvalgsforhandlingerne i foråret skitserede vi i udvalgsbetænkningen af 22. maj en frigørelsesafgift ved dyrket jords overgang til andet brug til erstatning af de nuværende skattebestemmelser, og vi fik fra de øvrige partier tilsagn om, at man positivt ville gå ind i en drøftelse af denne skitse. Vi håber oprigtigt, at der vil komme et godt resultat ud af denne drøftelse. Pengemæssigt betyder den gældende lov og lovforslaget her jo ikke meget, og i forhold hertil er der en ret betydelig administration. Man kan altid sige, at administrationen ikke er stor, men den er i hvert fald stor i forhold til det økonomiske udbytte, der kan blive af denne lov, fordi man skal kontrollere bogstavelig talt alle ejendomshandler. Jeg mener, at en frigørelsesafgift som den, vi har skitseret, kan administreres langt enklere. Den vil ikke være en beskatning på inflationen, på bygninger og på virksomheder, altså ej heller landbrug og gartneri; når et jordstykke overgår fra dyrkning til bebyggelse, vil brugeren efter vort forslag altid få så meget fri i penge, at han vil kunne genskabe virksomheden et andet sted uden at skulle betale afgift. Det lægger vi uhyre vægt på.

Vi lægger også vægt på, at der kan fremskaffes billige byggegrunde, men jeg ønsker her at fastslå, at man ikke kan fremskaffe